

Політичні погляди Івана Франка

Підготувала
Студентка 3 курсу
ЗБО – 121
Лук'яненко Аня

Іван Якович Франко (1856 - 1916) - знакова постать вітчизняної та світової історії й культури.

- **Поет, прозаїк, драматург, вчений, етнограф, фольклорист, історик, філософ, соціолог, економіст, журналіст, перекладач, громадсько-політичний діяч Іван Франко народився 27 серпня 1856 року в селі Нагуєвичі, тепер Львівська область, в родині коваля.**
- **Навчався в Дрогобицькій гімназії, Львівському (філософський факультет), Чернівецькому та Віденському університетах.**

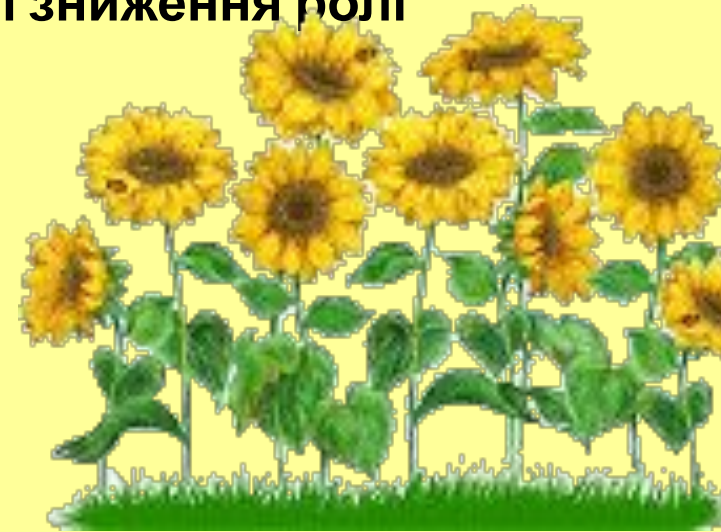

- **Видатний український поет, письменник, публіцист і громадсько-політичний діяч Іван Франко був одним із організаторів Русько-української радикальної партії, брав участь у виданні її друкованих органів, видавав журнал «Життє і слово».**
- **За політичну діяльність переслідувався австрійською владою. Є автором близько 3000 літературних творів, публіцистичних і наукових праць.**

Погляди Івана Франка

- Погляди І. Франка на державу були близькими до марксистських. Виникнення держави він пов'язував з виникненням приватної власності та суспільних класів.
- Найважливішою ознакою держави вважав відокремлений від суспільства управлінський апарат, що виступає як чинник насильства стосовно суспільства.
- Характерними рисами такого суспільства є наявність міцної армії як опори існуючого політичного ладу, бюрократичного апарату, посилення виконавчої влади і зниження ролі представницьких органів.

- **Політичні погляди І. Франка еволюціонували від громадівського соціалізму й захоплення марксизмом до позицій національної демократії та критики марксизму.**
- **Світогляд поета формувався в умовах загострення боротьби трудящого селянства й робітництва Західної України проти соціального гніту.**

- У такій державі відбувається концентрація багатства в руках нечисленної пануючої верхівки, тоді як мільйони трудівників не можуть задовольнити свої елементарні життєві потреби.
- Конституційність, парламентаризм не ліквідують соціальної нерівності, бо парламент насправді представляє інтереси заможних верств суспільства, а буржуазне право захищає ці інтереси і робить трудящих фактично безправними.

- Ці погляди І. Франка на державу визначили і його негативне ставлення до марксистської ідеї держави диктатури пролетаріату.
- Така держава також матиме чиновницько-адміністративний апарат, який стоятиме над народом, і соціальна нерівність не буде подолана.
- У зв'язку з цим соціалістичне суспільство І. Франко уявляв як співдружність людей праці, засновану на господарській рівності, повній громадянській і політичній свободі, несумісній з державою.
- Політична свобода полягає у відсутності політичного тиску та управління зверху, держави як органу примусу.

- **Головними осередками влади народу вважав громади, що виконуватимуть усі функції управління суспільством. І. Франко віддавав перевагу безпосередній демократії, хоча не заперечував необхідності і представницької демократії.**
- **Велику увагу приділяв національному питанню.**
- **Він закликав інтелігенцію сприяти формуванню української нації, здатної до самостійного культурного й політичного життя і спроможної активно засвоювати загальнолюдські культурні здобутки.**

- **І. Франко виступав за політичну незалежність націй.**
- **Однак така незалежність, на його думку, не передбачає обов'язкового відокремлення всіх націй, що входили до складу Російської держави.**
- **Формою політичної незалежності соціальне звільнених народів може бути демократична автономія у складі федерації.**

- **Обстоював ідею федерації політичне рівноправних народів з демократичною, республіканською формою правління, заснованою на громаді як первинному самоврядному територіальному об'єднанні.**
- **На його думку, вільний розвиток народів без будь-якого верховенства однієї нації над іншою здатні забезпечити соціалізм і федерація.**
- **На федеративних засадах мають будуватися відносини між народами як у межах окремих країн, так і у всесвітньому масштабі.**

- **Хоча І. Франко багато в чому поділяв марксистські погляди на проблеми суспільного розвитку, він виступав проти абсолютизації марксистського вчення, закликав сприймати його як продукт певної епохи, а не як керівництво до дії на всі часи.**

- Величною є постать Івана Яковича Франка в українській літературі, історії та культурі. Його ім'ям названий Львівський університет, Київський драматичний театр, багато установ освіти, науки, культури в Україні та за кордоном.
- З 1980 року започатковано Івано-Франківську міську премію ім. І. Франка.
- Його ім'я носить обласний український музично-драматичний театр, освітні заклади та інші установи краю.
- Ім'ям Івана Франка названо вулиці в обласному та районних центрах, в селах та селищах області.

Список використаної літератури

- Головань Т. Іван Франко як виклик : із нагоди 95-ї річниці з дня смерті Івана Франка / Тарас Головань // Літературна Україна. - 2011. - 16 черв. (№ 24). - С. 1, 2.
- Кононенко П. Іван Франко / П. Кононенко // Українська література у портретах і довідках : давня л-ра ХІХ ст. - К. : Либідь, 2000. - С. 324-328.
- [Ru.m.wikipedia.org/wiki/](http://ru.m.wikipedia.org/wiki/)
- Гвоздовський В. Геніальний провидець національно-державного творення України / Василь Гвоздовський // Персонал. – 2006. – № 9. – С. 3-9.

Дядю

за

